

Takststigning på spildevand

Den øverste ledelse af Morsø Forsyning, bestående af en helt enig bestyrelse, har besluttet en takststigning, da denne er bydende nødvendig i den situation forsyningen er i. Dernæst for at kunne understøtte effektivitet og kvalitet, samt bidrage til at skabe tillid i omverden ved at synliggøre, at forsyningen har opmærksomhed på langsigtede udfordringer.

En takststigning bør aldrig stå alene, og det er naturligvis heller ikke tilfældet ved denne takststigning. Morsø Forsyning stræber efter at driftsoptimere gennem bedre og smartere arbejdsgange samt reducere udgifterne samtidig med takststigningen. Behovet for en takststigning skal blandt andet findes i begrundelsen for at kunne opretholde en tilfredsstillende driftssikkerhed og et godt serviceniveau, hvilket er grundlæggende for Morsø Forsyning. Dette skal opnås gennem et øget fokus på at skabe en økonomisk balance, samtidig med at vi hele tiden har fokus på leveringssikkerheden, håndterer det stigende trusselsniveau i forhold til beskyttelse af systemer og data, samt vedligeholder de omfattende infrastrukturer, som forsyningen er forpligtiget til at varetage. Ud over disse grundlæggende aspekter stilles der hele tiden større krav til, at vi holder os inden for skærpede miljømål og forbereder os på til at kunne håndtere de store samfundsudfordringer som øgede regnmængder, stormflod og højtstående grundvand, temperaturstigninger og tørkeperioder.

Der er visse faktorer og vilkår, som den nuværende ledelse i Morsø Forsyning ikke har mulighed for at ændre. Et vilkår er, at Morsø Forsyning har en betydelig gældsbyrde, hvilket betyder, at vi hvert eneste år er nødsaget til at optage yderligere lån for at dække omkostninger til anlæg, daglig drift, renter og afdrag. Morsø Forsyning er belastet af store omkostninger til renter og afdrag på eksisterende lån, som desværre ikke vil være afviklet indenfor en kort tidshorizont. Dette er en naturlig konsekvens af en tidligere strategi, hvor der har været meget fokus på at holde taksterne lave, i håbet om at nye anlægsudgifter samt renter og afdrag på eksisterende lån ville falde. Dette har ikke været tilfældet, og derfor er det bydende nødvendigt, at skabe en bedre balance mellem omkostninger til anlæg, drift, afdrag/renter til lån mm. og indtægter. Morsø Forsyning er underlagt økonomisk rammeregulering og krav om effektiviseringer. Det anbefales i sektoren, at man udnytter denne ramme fuldt ud på grund af de mange udfordringer, forsyningsbranchen står overfor. Selv med den kommende takststigning vil Morsø Forsyning stadig ikke udnytte hele sin økonomiske ramme fuldt ud, men gøre større brug af den for at skabe en bedre økonomisk balance over tid. Størrelsen på den økonomiske ramme er blandt andet fastsat ud fra, hvor meget infrastruktur (ledningsnet) og bygværker, forsyningerne har ansvar for, og der må Morsø Forsyning erkende, at vi har mange kilometer ledning pr. borger/pr. forbrugt m³ vand, hvilket har betydet, at tidligere takster ikke har været tilstrækkelige til at dække de reelle udgifter.

Det er selvfølgelig at forsyningsselskaber skal have høj forsyningssikkerhed, god miljøbeskyttelse, høj sundhedstilstand og teknologiudvikling. Alt dette skal sikres gennem en økonomisk effektiv forsyning. Der er dog meget stor forskel på, hvor meget man historisk set har valgt at investere i infrastruktur. Ser vi på Morsø Forsyning, ja, så har vi en forholdsvis høj takst, men dette skyldes, at vi er en af de forsyninger, der har mange kilometer infrastruktur i forhold til antal borgere sammenholdt med en forholdsvis lav fakturerbar mængde spildevand. En del af denne infrastruktur er etableret på et tidspunkt, som nu bevirker, at vi oplever flere ledningsbrud med deraf følgende problemer med leveringssikkerhed og miljømæssige konsekvenser.

Dette vil utvivlsomt bevirke, at Morsø Forsyning i de næste par år vil se ind i større udgifter i forhold vedligehold af vores infrastruktur og store krav til rensning. Vi har mange byområder, der historisk set snart vil tvinge forsyningen ud i store investeringer. Vi ser allerede akutte ledningsbrud flere steder i vores forsyningsområde. Man kan sammenligne det med vejområdet i kommunalt regi, hvor det også er omkostningstungt og krævende at holde et højt serviceniveau i områder med mange kilometer vej og få borgere til at dele udgifterne til vejvedligehold. Dog hører sammenligningen op, når vi taler om muligheden for at udskyde investeringerne, eftersom vi ikke kan udskyde renovering af utætte og dårlig infrastruktur på spildevandsområdet, da det vil få store miljømæssige konsekvenser.

I takt med denne takststigning vil vi naturligvis søge at minimere interne udgifter uden at påvirke den daglige drift og forsyningens serviceniveau. Dette er en svær balance, som vi vil søge at mestre, så vi når i mål uden at dette skal påvirke den nødvendige teknologiske udvikling, kvaliteten af vores arbejde og arbejdsglæden. Noget af gældsætning har været at samle hele forsyningen i et hus. Dertil skal siges, at investeringen i et nyt forsyningshus var nødvendigt og har skabt mange synergier. Dette har blandt andet medført, at der pt. er 18 ansatte i forsyningen mod tidligere 24.

Alt i alt skal denne takststigning ses som et udtryk for rettidig omhu i forhold til de omkostninger, der utvivlsomt vil komme, samt et forsøg på at undgå yderligere stigning i gælden.

Sammenfatning af ovenstående:

- Ansvarlighed i forhold til forsyningens nuværende gæld. Der er ikke plads til, at vi fremover optager mere gæld og derved ikke har råd til investeringer i nye anlæg. Dette vil kunne bremse udviklingen eller tvinge os til at optage nye lån.
- Vi ser ind i store investeringer i problematiske byområder i forhold til at opnå miljøkrav, herunder kloakseparering osv.
- Vi ser, at vi pt. skal håndtere mange m³ vand fra fejkoblinger og indtrængende vand, i form af stigende grundvand og øgede regnmængder.
- Der stilles allerede meget store krav fra statens side til leverings- og forsyningssikkerheden.
- I budgettet omfattet takststigningen, udgør renter og afdrag 25 kr. pr. m³ ud af den samlede takst på 66 kr. pr. m³. Hertil bør bemærkes, at der er forsyningsselskaber der ikke er belånt og dermed uden denne udgift.

Der er, og vil i fremtiden være, krav om indførelse af større grad af ny teknologi til forskellige miljøløft i forsyningen.